

KAPITALISME = ARBEIDSLØSHET

- Bravida Oslo Akershus varsler 250 færre årsverk i 2003.
- Bildelfabrikken Alcoa i Farsund sier opp 110 i løpet av året.
- Natech i Narvik sier opp mellom 15 og 20 i løpet av april.
- Sogn og Fjordane mister 40 lærere jobben.

Dette er bare noen få nyhetsmeldinger fra april måned. Hva er bakgrunnen for at arbeidsløsheta øker? Det skriver Johan Petter Andresen om på fire.

Nytt diktatur i Irak

Jay Garner skal være amerikansk militærguvernør slik det passer seg i den nye kolonitida. Han er pensjonert general og president i selskapet SY-Coleman som leverer styresystemer til raketter som er brukt mot irakiske byer, nært knytta til Rumsfield og en ihuga Israelvann. Den tidligere toppsjefen i Shell Oil USA, Philip Caroll, skal lede gjenopprettelsen av Iraks oljeindustri. Michael Mobbs skal ha ansvaret for «juridiske saker» i Irak og skal overvåke 11 av Iraks 23 departementer. Han får følge av James Woolsley, tidligere CIA-sjef. Under seg vil de ha en irakisk Quisling, Ahmed Chalab. FN skal holdes unna beslutningsmyndighet, men få lov til å bistå med humanitær innsats. Slik blir det demokrati i Irak! Men folk i Irak demonstrerer og protesterer, sjøl om de risikerer å bli skutt. Kampen om Iraks framtid har begynt.

På side 6 argumenterer Arnljot Ask for regimeskifte i USA.

I dette nummeret kan du lese:

Hold den røde fana høyt!	side 2
Om boka «Krigen mot Irak – motivene bak»	side 2
Rød sommerleir 2003	side 2
– Politikk, bygd på det som kvinner står for	side 3
Arbeidsløsheten må øke	side 4
Hexa Alexa Råd for arbeiderkvinner	side 4
Gravid og mister jobben? Klag!	side 5
Regimeskifte i Washington!	side 6
Barnesoldater	side 6
Krigsforbrytelser	side 6
Ungdom mot Krig. Intervju med Mari Røsjø	side 7
Pornofritt arbeidsmiljø	side 7
Jubileumskonferansen 9-11. mai	side 8

akp.no– avisa til Arbeidernes
kommunistparti

AKP

Osterhausgata 27
0183 OSLO

Telefon: 2298 9060

E-post: akp@akp.no

Konto 0530 11 89356

Ansvarleg utgjevar:

Sentralstyret i AKP

Trykkeri:

Media Øst Trykk

Ansvarleg redaktør:

Jorun Gulbrandsen

E-post:

redaksjonen@akp.no

Redaksjonen avslutta
22. april 2003**Vil du
ha avisa
gratis
heim i
postkas-
sa?****Les meir på
nettsida vår,
www.akp.no**

Hold den røde fana høyt!

Hvem er kapitalismen bra for? De som er avhengig av å selge arbeidskrafta si for å leve? Er de tjent med å være avhengig av et system der utviklinga av produktiviteten, som burde være et gode for et samfunn, må føre til at arbeidsløsheten øker?

De som er avhengig av helsetjenester? Er de tjent med kapitalismen når helse-tjenestene gjøres til varer?

De små barna – er de tjent med kapitalismen? Der det er viktigere at bilprodusentenes varer får flere samfunnsressurser enn barnehager?

Skoleelevene – er de tjent med kapitalismen? Hvor nysgjerrighet kveles av pugg, karaktermas og eksamenspress, og hvor de skal betale for det attpåtil!

Kvinner flest – er de tjent med et system der gammel kvinneundertrykking er bakt inn i den kapitalistiske økonomien slik at kvinnedominerte yrker har lav lønn og mye slit, og slik at det forventes at kvinner tar hovedtyng-

den av samfunnets ubetalte omsorgsarbeid? Er kvinner tjent med at pornokapitalen har mer å si over lovene i Norge, enn det store flertallet kvinner? Vi alle – er vi tjent med kapitalismen når den betyr at det er viktigere å verne den enkelte bedriftens profitt enn det miljøet vi trenger for nåtid og framtid?

Folk flest – er vi tjent med kapitalismen når den med nødvendighet betyr at landets ressurser og viktige institusjoner forandrer karakter fra å være samfunnsanliggender, til å bli aksjeselskap med profitt til eierne som mål? Er vi tjent med en kapitalisme der den norske økonomien blir stadig tettere underlagt økonomiene til de rike-landene, gjennom EU, EØS-avtalen, WTO og Gatsavtalen?

Er folkene i verden tjent med et system som er nødt til å bety rivalisering mellom kapitaler og stater? Som er nødt til å føre til kolonialisme, urettferdig handel, plyndring av landa i sør, – og der krig er regelen og ikke unntaket?

Kapitalismen er noe søppel. Den øde-

LEDER

Jorun Gulbrandsen

legger mennesker, teknologi og natur, legger ting øde rundt seg, er destruktiv og drepene. Det finnes et mye bedre alternativ. Sosialisme. Kommunisme. Kall det hva du vil. Men det handler om at folkene i verden gjør opprør mot dette systemet, tar makta og skaper et samfunn til sin fordel: «Fra enhver etter evne – til enhver etter behov!»

Bli med i en diskusjon om kapitalisme og revolusjon. Se omtale av konferansen i Oslo fra 9. til 11. mai. Ny sjans på Rød sommerleir 8. til 13. juli.

Heis den røde fana 1. mai! Men ta den ikke ned de 364 andre dagene i året!

Kvifor vart Irak invadert?

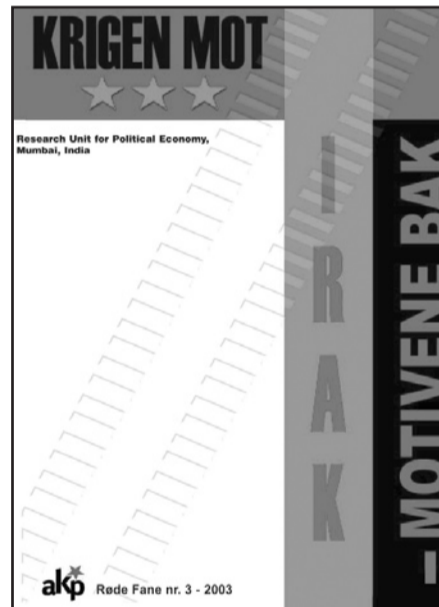
Det kan vera vanskeleg å finna informasjon om historia til Irak, og om korleis imperialistane har undertrykt landet. Det kan og vera vanskeleg å få eit heilskapleg bilete av korleis herskarane i USA tenkjer og korleis dei førebudde krigen mot Irak. Forskingsgruppa RUPE i India har skrive ei flott bok om desse spørsmåla: "Krigen mot Irak – motivene bak. Røde Fane har nett gjeve ut ei norsk omsetjing av denne boka. Utdraget nedanfor fortel deg noko av kva du kan lesa om i boka:

Irak 1921:

"Rysta av [det irakiske] opprøret mente britene det var klokt å sette opp en slags fasade. (Utenriksminister Curzon sa at i de arabiske territoriene vil Storbritannia ha en "arabisk fasade styrt og administrert under britisk rettleiding og kontrollert av en innfødt muhammedaner og, i så stor grad som mulig, en arabisk stab. ... Det bør ikke være ei faktisk innlemming av de erobra territoriene under erobrerens direkte herredømme. Overtakelsen kan heller slørlegges av konstitusjonelle påfunn som protektorat, interessesfære, bufferstat eller lik-

nende.") Den britiske høykommissæren proklamerte emir Feisal I, fra hasjemitt-familien i Mekka (som hadde blitt utvist fra det franske mandatet i Syria) som konge av Irak. Marionetten Feisal skreiv straks under en allianseavtale med Storbritannia, som stort sett kopierte reguleringene i mandatet. Dette førte til så sterke nasjonalistiske protester at kabinettet måtte gå av, og den britiske høykommissæren antok diktatorisk makt i flere år. Nasjonalistiske ledere blei utvist fra Irak i stor skala. (I denne perioden var heile regionen i opprør og anti-imperialistiske kamper oppstod også i Palestina og Syria.) Britene skisserte også en grunnlov for Irak som gav kongen kvasi-diktatorisk makt over parlamentet."

Høyrest dette kjend ut? Du får mange slike aha-opplevingar i denne boka! Boka kostar 75 kroner, fritt tilsendt, og kan tingast ved å senda ein epost til eness@online.no, ringja 3318 0457 eller skriva til Røde Fane, PB 124 Sentrum, 3251 LARVIK. Du kan lesa meir om boka her: <http://www.akp.no/irak/>

Kom på Rød sommerleir 2003

Tirsdag 8. til søndag 13. juli

Utdrag av programmet:

– Strategi for en norsk revolusjon - store endringer i tida - utfordringer for den revolusjonære bevegelsen. Jon Michelet er en av innlederne. I denne bolken blir det også seminar om "SV i framgang - program og praksis anno 2003". Stalin-seminar: "Stalin-perioden i lys av nytt arkivmateriale".

– Hvordan vinner vi kampen mot EU for 3.gang?

– 20 år etter kvinneopprøret i ml-bevegelsen og utviklinga av feminismen

– Tariffoppgjøret 2004

Sted

Strand leirsted ved Sandefjord.

Pris og annet

Vi inviterer voksne, ungdom og barn. Det blir barnehage og pionerleir med erfarne ledere for barn i grunnskole-

alder. Det er alkoholforbud på Rød Sommerleir.

Voksne: 1600 kroner, ungdom og studenter 1100 kroner, pionerer 1000 kroner og barn over 3 år 600 kroner.

Arrangør

Rød sommerleir 2003 i samarbeid med Studieforbundet for Folkeopplysning. Påmelding til: Rød sommerleir 2003, Osterhausgt. 27, 0183 Oslo, tlf 22989060 eller til e-post a.bell@online.no og s-angen@frisurf.no

– Politikk, bygd på det kvinner står for

Nyhetsmeldinger handler mest om menn, også fra Kurdistan. Vi har møtt Elif Tokay, en av lederne i kurdisk kvinnebevegelse. I millionbyen Amed (tyrkisk: Diyarbakir) er over 10 000 med i kvinneavdelinga til Det demokratiske folkepartiet (DEHAP).

Erling Folkvord

1. plass på RV-lista i Oslo

– I Tyrkia tok man tidligere utgangspunkt i de gifte kvinnenes situasjon, sier Elif. I DEHAP har vi brutt med dette. En kvinne er undertrykt uansett, av far eller bror. Hun får ikke gå på skole etter en viss alder, får ikke bestemme giftermål, osv. Derfor har DEHAP et allsidig kvinnearbeid som omfatter kvinner fra 5 til 70 år, sier Elif Tokay.

Men det er ikke bare der DEHAP må bryte med det gamle. Tiår med brutte løfter gjør at de fleste i Amed forakter politikere og syns "politikk" er et skittent spill:

– Før var all politikk basert på det mannlige, å herske over folk. DEHAP prøver å skape ny form og struktur på vårt politiske arbeid, bygd på det kvinner står for: Frihet, rettferdighet og omsorg for hverandre.

– Kvinnen er selve nøkkelen for å oppnå demokrati og rettferdighet. Det er det vi tar følgene av. På møter i DEHAP, har vi som kriterium at 35 % av deltakerne skal være kvinner.

Elif arbeider i en befolkning som har levd med krig i nesten 20 år:

– Belastninga for kvinnene er stor, og verst for de som er fordrevet fra landsbyene. Jeg benekter ikke at flukten til byene er vanskelig for mennene også. De har ansvaret for å tjene penger. Det medfører stor skam om de ikke klarer det. Men kvinnene var sterkest knyttet til jorda. Da de ble fordrevet, mista de jorda. I byene, blir de både psykisk og fysisk isolert. Og de skal fortsatt ta seg av barna og alle dagliglivets gjøremål. De snakker bare kurdisk, og det holder ikke i byen. Der snakkes det tyrkisk. Mennene er mest utenfor hjemmet, de har sine egne nettverk og kan lettere klare seg med kurdisk. Ungene lærer etter hvert tyrkisk i skolen.

– Kvinners sjølmordsrate øker her. Det er viktig å vise hvordan kvinners situasjon virkelig er.

Kvinnene lever under dobbel okkupasjon og dobbel undertrykking. Vi må tåle det tyrkiske statsapparatets brutalitet. Samtidig holdes vi nede av våre egne menn.

– Utgangspunktet vårt er at kvinner kan oppnå frihet ved å utvikle seg sjøl fra der de er nå, at vi sammen gjør noe med de daglige problemene vi har

Dobbel okkupasjon. Newroz-festens hovedparole *Kvinnen er frihetens hemmelige hage* utfordra både den tyrkiske staten og tradisjonell kurdisk mannspekt. (Foto: Erling Folkvord)

nærmest innpå oss. Vi kjemper sammen med menn for frihet, men vi har forstått at frigjøring av kvinnene er døra eller nøkkelen til frigjøring for hele samfunnet.

Elif minner oss om at den tradisjonelle kvinneundertrykkinga fortsatt er der:

– Nylig ble ei kvinne her drept av mannen sin på gata uten at noen av de som så det, grep inn. I Mardin ble ei 12 år gammel jente i fjor solgt og deretter seksuelt misbrukt av rike og velutdannede menn i byen. Skal vi få gjort noe med slike forhold, må vi se det i et mye videre perspektiv enn bare den enkeltes familie. Vi har hørt menn si «hun ville det sjøl», "hun fikk penger for det". Underforstått: Da gjør det ikke noe. Slik snakker en del menn om ei 12 år gammel jente.

– Men vi opprettholder troen på at vi skal lykkes, ved å snakke sammen og ved å skaffe oss nye kunnskaper, avslutter Elif Tokay.

– Frigjøring av kvinnene er døra til frigjøring for hele samfunnet, sier Elif Tokay. (Foto: Erling Folkvord)

– Mannsmakta er der fortsatt, men vi både ser og vet at de har mista maska, sier Derya Ince som stiller ut dette bildet i et kultursenter i Amed. (Foto: Erling Folkvord)

KAMP FOR ARBEIDERKLASSENS RETTIGHETER

Under kapitalismen:

Arbeidsløsheten må øke

Johan Petter Andresen

Statistisk Sentralbyrå (SSB) spår ti år med høy arbeidsløshet før det blir noen bedring, sier Dagens Næringsliv 3. april 2003. SSB har både rett og feil. De har rett i at vi står foran ti år med høy arbeidsløshet, men den høye arbeidsløsheten vil bli *enda høyere deretter*. Det ligger utenfor SSBs verdensanskuelse å forstå at en kapitalistisk utvikling av økonomien må bety høyere arbeidsløshet. Men det er nettopp SSB som forsyner oss med tall som viser dette. Tabellen over er satt sammen på grunnlag av SSBs egne tall fra ulike utgaver av SSBs Arbeidskraftundersøkelser (AKU).

Forutsatt at det ikke skjer uforutsette jordskjelv i verdensøkonomien, som en omfattende krig, er det ikke særlig vanskelig å spå som SSB om økt arbeidsløshet framover. Men bare de som har ubøyelig tro på julenissen og kapitalismens evne til økonomisk vekst og velstand for folk flest, som vil spå en varig nedgang i arbeidsløsheten om 10 år.

Det er ikke vanskelig å forklare den økte arbeidsløsheten – den ligger i lave økonomiske vekst. Se tabellen over den gjennomsnittlige årlige veksten i brutto nasjonal produktet. Er det noen tvil om hvilken vei det går? Nedgangen i den økonomiske veksten skyldes ikke en dårlig styrt kapitalisme, nedgangen skjer helt uavhengig av de såkalte borgerlige og sosialistiske regjeringer.

I og med at den norske økonomien går bedre enn i de fleste andre landa i verden, er det ingen grunn til å la være å trekke den konklusjonen at det ser mørkt ut for folk flest med fortsatt kapitalisme på verdensbasis.

Nettopp arbeidsløsheten viser hvor ulogisk og umenneskelig kapitalismen

er. Det er jo nettopp arbeid som skaper et bedre samfunn. Men denne viktigste av alle ressurser blir altså kasta til side samtidig som oppgavene for velferden står i kø. Politikerne taler alle varmt om hvor viktig det er å få ned arbeidsløsheten, men tabellen over viser jo at det har de ikke greid. De skylder på hverandre, men realiteten er at de er medansvarlige for miseren.

Hva betyr så denne utviklinga for den politiske kampen? Vi kan slå fast at antallet arbeidsløse ikke er avhengig av hvor mange det er som gidder å arbeide til enhver tid. Så lenge kapitalismen fortsetter vil det være arbeidsløse. Å gi de arbeidsløse skylda for at de er nettopp det, er direkte falskt og umenneskelig. Men i avisene kan vi lese at det finnes mange ledige stillinger (Underforstått: de arbeidsløse gidder ikke gjøre seg "ansettbare" gjennom egen utvikling, de er dumme og late), vi kan lese om arbeidsløse som sier nei til arbeid de blir tilbudt, svart arbeid, eller at trykdeordningene er for gode og at det derfor lønner seg for lite å arbeide. Innbakt i denne retorikken er altså ideen om at de arbeidsløse er sjøl skyld i sin egen arbeidsløshet. Det er en egen oppgave for arbeiderklassens organisasjoner å kontinuerlig slåss mot denne herskende ideologien.

På 1980-tallet reiste den progressive delen av fagbevegelsen kravet om at arbeidsløshetsstrygden må utgjøre 90% av tidligere lønn (mot ca. 62% i tre år i dag). Dette kravet og krav om økte sosial- og trygdesatser for ungdom, eldre og "utstøtte" grupper er krav som arbeiderklassen må reise gjennom fagforeninger og partier. Det er særlig viktig å få de som er i arbeid til å fremme slike krav. En av de viktigste splitt- og herskemetodene til borgerskapet er nettopp å gi de trygda skylda for skatteflåinga og utryggheten.

1950: 1 % 1970: 1,7 % 1980: 2,7 % 1990: 4,8 %

Arbeidsløse som andel av arbeidsstyrken (tall for hvert ti-år)

Vi kan også reise krav om at det offentlige skal øke sin økonomiske aktivitet ved at det investeres i utbedring av skoler, sjukehus, eldreheim, parker, offentlige idrettsanlegg osv. Men alt dette arbeidet som kan i gang settes må skje gjennom normale ansettelser til tariffavtalte lønninger.

Vi kan reise krav om at arbeidsløse skal ha gratis videreutdanning.

Organiser de arbeidsløse!

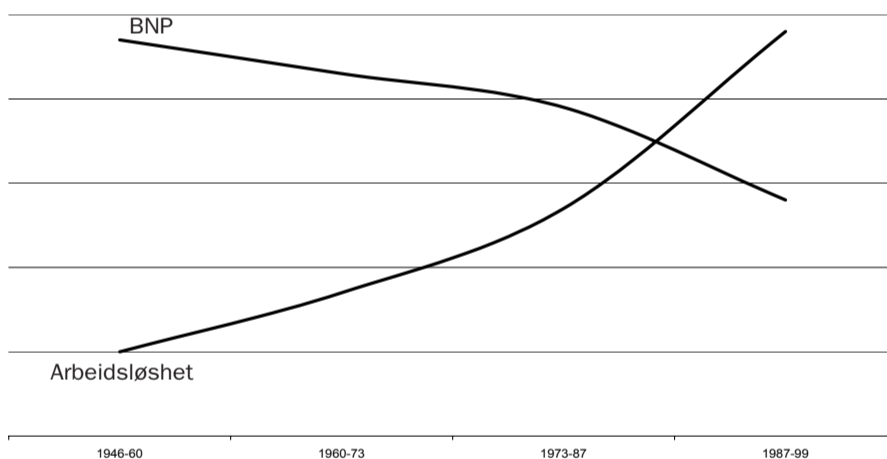
Det er særlig viktig at de arbeidsløse organiserer seg og blir en organisert del av arbeiderklassen, både i fagforeningene og i det politiske livet for øvrig. Dette er ingen enkel oppgave, men historica viser at det er bare de arbeidsløse sjøl som evner å finne fram til de riktige parolene og politikken på dette området. De kan ikke overlate sin skjebne til de som har arbeid allerede. Men samtidig er det nettopp arbeidskamerater i arbeid som er de arbeidsløses viktig-

BNP-utviklinga i Norge

Periode	Årlig vekst (snitt)
1946–60	4,7%
1960–73	4,3%
1973–87	3,9%
1987–99	2,8%

Kilde: Den nyliberale revolusjonen, Lysestøl og Eilertsen

ste allierte. I begynnelsen av 1980-tallet ble det organisert arbeidsløses foreninger i flere av de store byene. De spilte en positiv rolle i å fremme krav om bedre trykdeordninger og om 6-timers normalarbeidsdag med full lønnskompensasjon. Begge deler er like aktuelle i dag. Vil arbeiderklassens organisasjoner ta utfordringa?

Råd for arbeiderkvinner 6

Hvis du har mista jobben din fordi du skal ha barn, gjør dette rett etter fødselen:

Hexa Alexa

Ta med de andre 10 i samme situasjon. Dere har ingen penger. Spis godt hos venner. Gå til jobben dere ikke har lenger. Ta med babyene. Sett dere på gulvet der det går flest folk. Et pappkrus på gulvet, det bruker tiggere nå. Plakat: Vi mista jobben fordi Pedersen (hvis sjefen heter Pedersen) lever i 1903. Trenger penger til mat, strøm og hus.

Bare sitt. Barnet på fan-

get. Om barnet skriker, bare sitt. Kom igjen dagen etter. Når barnet blir større og får litt fastere føde, stinker bleiene verre. Legg dem i papirkurven. Kom igjen dag etter dag.

Når politiet kommer for å be dere gå, ikke gå. Rop at dere er fattige kvinner med en sjef fra 1903 og at sjefen burde bæres vekk.

Når de bærer dere vekk, skrik alt dere orker. Hold baby fast. Klyp baby så baby skriker. Skrik:

– Hjelp hjelp, jeg er ei fattig mor med barn, Pedersen hater oss.

– Hjelp hjelp, de bærer kvinner og barn vekk til sult og sykdom fordi Pedersen har sagt det.

– Hjelp hjelp, Pedersen vil

kaste oss i elva.

Neste dag kommer dere tilbake med baby og alle fotografene i byen. Pedersen ringer politiet. en gang. Politiet kommer. Skrik:

– Hjelp hjelp, Pedersen vil at babyer skal bo under brua og spise rotter. Pedersen kan ikke lese og skrive. Pedersen hater barn. Pedersen vil at baby skal dø av frost og koldbrann.

Når politiet bærer dere vekk, kom tilbake. Sett opp plakater alle steder rundt arbeidsplassen: Det er her Pedersen er sjef. Han som vil at mor og barn skal bo i snøhule og spise bæsje.

Fortsett i 9 måneder med det samme. De som holder ut lengst, vinner.

PATRIOTS SAY:

KEEP YOUR LAWS OFF OUR BODIES!

KAMP FOR ARBEIDERKLASSENS RETTIGHETER

- «Gravid mistet vikaroppdrag»
- «Gravid forbigått til fast stilling»
- «Oppsagt fra vikariat på grunn av graviditet»
- «Fikk ikke praksisplass»
- «Gravid fikk annen stilling med lavere lønn»
- «Fikk ikke vikarjobb fordi hun ammet»

Dette er en svært liten del av Likestillingsombudets liste over saker de har hatt til behandling i det siste.

Gravid og mister jobben? Klag!

Kvinneutvalget i AKP

Mange av kvinnene som får behandlet saker, er i «vikarjobb» og har hatt jobben lenge. Det er helt klart at mange kvinner mister arbeidet sitt på grunn av graviditet og fødsel. Det er ikke lovlig. Men arbeidsgivere forsøker å omgå loven fordi de lar folk gå i vikariater, «engasjementer», «kontrakter» og som selvstendige næringsdrivende i stedet for å ansette dem.

En ny tendens

Vikariater og sesongarbeid er ikke noe nytt. Men det er en utvikling i retning av at faste jobber gjøres av folk med korte kontrakter slik at bedriften kan kvitte seg med dem på kort varsel. På mange arbeidsplasser går kvinner på slike kontrakter år etter år.

Dette er dårlig for både kvinner og menn. Men kvinner rammes på en spesiell og verre måte. Kvinner mister lettere jobben - fordi de blir gravide. Tilfeldigvis får hun ikke forlengelse. Når bedriften reduserer antallet ansatte, er det også tilfeldigvis den gravide som ikke passer. Ingen behøver å si at det er graviditeten som teller. Hun får bare ikke en ny periode.

Kvinner jobber. Kvinner forsørger seg sjøl, de forsørger barn, aleine eller sammen med andre. Når kvinner sies opp på grunn av at de føder de barna som samfunnet trenger, kan det bety en økonomisk katastrofe. Uten stortingsbehandling, uten offentlig debatt, uten

lovendring: Arbeidsgiverne har klart å uthule kraftig de absolutte og lovbeskyttede rettighetene som kvinner har hatt og har: *Svangerskapspermisjon med lønn og jobben tilbake etterpå.*

Det lønner seg å klage.

Noen ganger gir arbeidsgiveren seg bare fordi Likestillingsombudet kommer inn i bildet. Som med den gravide journalisten som mista jobben i Dagsnytt, NRK. Ombudet mente at NRK handlet i strid med likestillingsloven da hun ikke fikk forlenget vikariatet sitt. Hun hadde hatt flere vikariater og hadde jobbet i NRK i til sammen fem år (!). Norsk Journalistlag ba om at vikariatet automatisk skulle bli forlenget til etter fødselspermisjonens utløp. Dette har tidligere vært fast praksis i Dagsnytt. Fagforeninga ba også om at hun beholdt sin plass i køen av vikarer under fødselspermisjonen. Det skjedde ikke, og Likestillingsombudet kom til at NRKs handling var i strid med likestillingsloven. NRK betalte kvinnen en økonomisk kompensasjon på 50.000 kroner.

Mange kvinner får tilbake jobbene sine også.

Se www.likestillingsombudet.no

Gravide har beskyttelse!

Likestillingsloven er klar

§ 3. Direkte eller indirekte forskjellsbehandling av kvinner og menn er ikke tillatt. Med direkte forskjellsbehandling menes handlinger som

- 1) stiller kvinner og menn ulikt fordi de er av forskjellig kjønn,
- 2) setter en kvinne i en dårligere stilling enn hun ellers ville ha vært på grunn av graviditet eller fødsel, eller setter en kvinne eller en mann i en dårligere stilling enn vedkommende ellers ville ha vært på grunn av utnyttelse av permisjonsrettigheter som er forbeholdt det ene kjønn.

Med indirekte forskjellsbehandling menes enhver tilsynelatende kjønnsnøytral handling som faktisk virker slik at det ene kjønn stilles dårligere enn det annet.

Arbeidsmiljøloven er klar

§ 65. Oppsigelsesvern ved svangerskap, etter fødsel og adopsjon.

1. Arbeidstaker som er gravid kan ikke av den grunn sies opp. Oppsigelse som finner sted mens arbeidstakeren er gravid, skal anses å ha sin grunn i dette forhold dersom ikke noe annet gjøres overveiende sannsynlig. Graviditeten må legitimeres ved legeattest dersom arbeidsgiveren krever det.

Kom på vårleir!

Raud Ungdom skipar til vårleire tre stader i Noreg.

Stavanger 6.-9. juni

Oslo 6.-9. juni

Trondheim 20.-22. juni

Program kjem seinare, og vert lagt ut på www.sosialisme.no. Om du vil melda deg på eller treng meir informasjon ring Raud Ungdom 2298 9070, eller send epost til ru@sosialisme.no

RØD★UNGDOM

KAMP MOT USA-IMPERIALISMEN

Regimeskifte i Washington!

KOMMENTAR

Arnljot Ask

Ny-fascistene i Washington DC har langt på vei greid å få aksept for dette budskapet: Stoppes ikke Saddam nå vil han være en trussel mot verdensfreden - han er vår tids Hitler. Dette hørte vi også om Taliban-lederne og Milosevics.

Dette er å stille verden helt på hodet. Er det noen som i dag truer verdensfreden og har ambisjoner om "det fjerde rike", så er det George W. Bush og hans våpendragere rundt Det hvite hus - med skremmende følger for menneskerettigheter og rettssikkerhet. De står fram som vår tids fascist. Ikke som Hitler-kloninger, men tidsmessige anno 2003.

"Den største nasjonen og det fineste folket på jordens overflate", sier Bush. "Tyskland over alle og den ariske rasens overlegenhet" sa Hitler for 60

- 70 år siden.

"Prosjektet for det nye amerikanske århundret", etterfulgt av doktriner om retten til "forkjøpskriger" for å oppnå dette, heter det i dag fra Washington. Hitler og hans menn hadde vyer om et helt tusenårsrike og mente også at våpenmakt var legitimt for å utbre dette.

Grensene for overgrep mot sakesløse sivile tøyes og folkemord i frihetens navn legitimeres. 1,7 millioner irakere er døde som følge av sanksjonspolitikken etter 1991. Terskelen for bruk av masseødeleggelsesvåpen senkes. Rumsfeld har snakket frampå om bruk av mindre atombomber både i Afghanistan og nå i Irak. Ennå har vi bare sett begynnelsen på de myrderiene og forbrytelsene som framtida skjuler, om planene og strategiene til disse folka ikke blir stoppa.

Mer uro

Når USA nå tar jernhansken i bruk for å sikre sin dominans, vitner det om at politisk og økonomisk makt ikke strekker til.lenger. -Vi er travlere enn noen sinne heter det også på Pentagons hjemmeside, som henviser til at antall "betydelige utrykninger" har økt betraktelig det siste tiåret. Etter 11. september

2001 har USA etablert baser i snart et dusin nye land.

Lederskapet i USA brukte 11.september for å få juniorpartnerne til å underordne seg. Det gikk greit i Afghanistan. Under fortsettelsen i Irak skrumpa støtta til supermakta kraftig. Ikke minst fordi folk verden over samla seg til protester og pressa sine regjeringer. Men også fordi USAs råkjør utfordrer interessene til land de konkurrerer med, som EU-stormaktene Tyskland og Frankrike, som Russland. Det siste året har motsetningene mellom imperialismaktene nådd et nivå Brzezinski, strategen til den gamle USA-ledelsen, forespeila ville nås først en gang etter 2010. Det varsler mer død og fordervelse. Men også muligheter for de folkelige kreftene til å gjøre opprør, utnytte uenighetene og vinne mer terreng.

Stopp Bush

Folkene i verden greide ikke å stanse Irak-krigen. Men sjansene til å stoppe den neste kan være større. Trass i at overmotet til nyfascistene ikke er blitt mindre etter Irak. Fordi motsetningene innad i USA også skjerpes. Sjøl Bush måtte gå ut og stagge Rumsfeld forleden, da han ville gyve løs på Syria rett etter Bagdads fall. Dette mens bor-

gerkrigen i Afghanistan tiltar i styrke og Irak allerede viser seg å kunne bli den steinen som USA har løftet - bare for å slippe den ned på sine egne føtter. Utfallet av den kampen om "freden" som den 12-årige Irak-krigen nå går inn i, vil ha mye å si for om Bush og hans nyfascister skal sitte i ledelsen for supermakta utover 2004.

Det er viktig å bevare den store bredden i fredsbevegelsen som ble oppnådd nå i vinter. I forhold til å få til et regimeskifte som frir oss fra dagens nyfascister i Washington er også Bondevik, Schrøeder og Chirac fredsbevegelsens taktiske allierte. Men her hjemme er det stort sett bare Bondevik vi kan gjøre noe med. Fredsbevegelsen krevde at Norge ikke skulle delta i USA sin krig. Når det nå snakkes om at Norge kanskje skal sende tropper til Irak for å delta i USAs okkupasjonskrig, må vi også holde fast på at Norge heller ikke skal delta i USA sin okkupasjon av Irak. Og vi må være med på å styrke det internasjonale presset for å få USA ut av Irak. Bush er ikke velkommen som gjest til Norge i mai. Norge bør snarere bidra til å få han overlevert til en internasjonal krigsforbryerdomstol.

Barnesoldater

Kan foreldrene besøke oss? Kan jeg bli kokk? Når kan jeg kjøre en stridsvogn? Hvilke soldater kan få bruke nattsynsbriller? Jeg har tannregulering, gjør det noe? Kan jeg verve meg hvis mor og far er imot det? Kan jeg drive med hester?

På British Armys hjemmeside er det listet opp 180 vanlige spørsmål fra ungdom. Det de lurer på, viser at de er - nettopp unge. FN-rapporten om barnesoldater (*The Child Soldiers Global Report 2001*) kritiserer Storbritannia for å være det eneste europeiske landet som rekrutterer ungdom til hæren fra de er 15 år og 9 måneder og som rutinemessig sender 17-åringer i krig. USA bruker også 17-åringer. Soldater under 18 år kalles av FN barnesoldater. Rapporten sier at de landene som har høyeste tilfeller av barnesoldater, er Sudan, Storbritannia og Israel.

I dag er det nærmere 7000 barnesoldater i den britiske hæren. Ca 1000 av dem er i Irak nå. Dette handler ikke om ungdom i Palestina eller i Irak som fører en rettferdig kamp og hiver stein mot okkuperter som USA eller Israel. Det handler om barnesoldater i en vervet hær i tjeneste for en angrepsmakt, sendt for å drepe.

«Barn forstår ikke»

Storbritannias regjering forsvarer innbitt bruken av barnesoldater. De har for få mer voksne rekrutter. I januar 1999 hadde 40% av alt militært personell blitt rekruttert i 16-17-årsalderen. FN-rapporten sier: "Både regjeringer og væpnede grupper bruker barn fordi de er lettere å lære å drepe uten frykt og lære blind lydighet". I følge International News Analysis Today sier major Jim Gray i Den britiske kongelige

marine: "Barn forstår ikke noe av taktikk og ser ikke helhetsbildet ... (men) hvis de blir angrepet, slåss de som ville". De er vel redde også. Mediene har mange ganger fortalt om okkupasantsoldater i Irak som skyter barn i veikannten, gamle som ikke hører oppfordringa om å stanse eller kvinner og barn i en bil.

Fattigfolks unger sendt for å drepe

Regjeringa i Storbritannia har aggressive kampanjer for å rekruttere soldater, og går også inn i barneskoler med budskapet. Særlig tar de for seg områder hvor utdanninga i befolkninga er lav, med høy arbeidsløshet og økende fattigdom. Hæren tilbyr penger og utdanning. Se www.child-soldiers.org

Det er arbeiderklassens unger fra Storbritannia og USA som er blitt sendt av sted for å føre imperialistenes og krigsprofittørenes krig mot folket i Irak. Slik er det alltid. Arbeiderklassens ungdom sendes for å slakte hverandre.

Noen modige protesterer. Avisa The Guardian meldte 31. mars at tre britiske soldater ble sendt hjem fra Irak fordi de protesterte mot at sivile ble drept. Hvorfor er det taust om dem? Hva skjer med dem?

Et av ungdommens spørsmål til hæren er ironisk nok: "Hva er reisemulighetene?" Svar: "Gode. Hæren har for tida oppdrag i 56 land."

Krigsforbrytelser!

I tillegg til at USA har brutt Folkeretten ved å gå til angrepskrig mot Irak begår de også krigsforbrytelser.

Genevekonvensjonene har regler for krigføring og for okkupasjon. USA bryter dem. Se Røde Kors sin hjemmeside, www.rodekors.no.

Det er ikke lov å angripe sivile. Sivilbefolkningen har krav på beskyttelse.

USA har bombet kontinuerlig i tre uker. Også boligområder. Da for eksempel byen Najaf ble bombet fikk byens sjukehus inn 287 sivile døde og behandla 920 skadde. Hva er masseødeleggelsesvåpen, om ikke ett tons bomber også er det? Sivile skytes i veisperringer og i demonstrasjoner. UNICEF snakker om at det i løpet av de tre første ukene av krigen kan være snakk om 20.000 døde barn som en følge av de forverrede forholdene. I tillegg kommer de drepte og skadde i bomberegnet. Nå kommer de som sprenges av klasebombene som ligger strødd. Sykehusene har mindre å rutte med enn noen gang. Okkupasntmakta gjør ingenting.

Det er forbudt å bruke våpen, prosjektiler og materiell og krigsføringmetoder som forårsaker unødige skader eller unødvendige lidelser hos en fiende. USA bruker prosjektiler med utarmet uran som innebærer kreftfare. Ulovlig dum-dum-ammunisjon brukes mot mennesker.

Klasebomber er brukt i store mengder. De udetonerte fungerer som miner på bakken.

Det er ikke lov å angripe anlegg som for eksempel demninger, kjemiske fabrikker eller kraftanlegg, fordi konsekvensene av slike angrep vil ramme sivile. USA har bomba i stykker anlegg for vann, strøm og kloakk i store deler av Irak.

Sivil eiendom skal beskyttes. Historiske monumenter, kunstverk, steder for gudsdyrkelse eller nasjonal kulturarv skal beskyttes. USA oppmuntra til plyndring - men beskytta oljedepartementet.

En okkupasntmakta tar på seg ansvaret for det sivile samfunnets behov. USA får sterk kritikk for det av hjelpeorganisasjonene for sine forsømmelser.

Krav til den norske regjeringa

Regjeringa har gitt USA praktisk støtte hele tida, men har vært tvunget av den store krigsmotstanden i Norge til å si at de er i mot krigen. Regjeringa oppfordres til å ta konsekvensene av sine egne ord. Stans all våpenbistand til okkupantene, blant annet den dum-dum-liknende MK211-ammunisjonen fra Nammo Raufoss!

Norge må ikke ta imot USAs president som gjest i mai. I stedet må Bush arresteres og overlates til den internasjonale krigsforbryerdomstolen i Haag.

Ungdom mot krig!

Mari og mange andre elever fikk mediens interesse da de gjennomførte en streik og en demonstrasjon mot USAs angrep på Irak. Litt over halve skolen deltok.

Turid Kjernlie

– Fortell!

På skolen var det mye prating om krigen. Der går det flere fra Irak og andre land i Midtøsten. Venninnene mine og jeg gikk rundt i friminuttene på mandag og snakka med alle om at vi kunne lage elevstreik mot krigen. Dagen etter var det streik klokka 10 med demonstrasjon til den amerikanske ambassaden. Jeg er med i Ungdom mot krig, så jeg gikk til dem mandag ettermiddag og fikk hjelp med polititillatelse. De andre lagde plakater.

– Var ikke elevene redde for å få ulovlig fravær?

– Jo, det var nok derfor ikke alle blei med. Det beste hadde vært om alle blei med, for hvis alle får ulovlig fravær, så er det ikke så ulovlig på en måte. Jeg tror de fleste lærerne var stolte av det vi gjorde. Men de kan jo ikke si alt de mener til oss.

– Du er med i Rød Ungdom også?

– Ja, jeg meldte meg inn fordi denne verden ikke er bra for folk. Jeg vil gjøre noe med det. I Rød Ungdom er det mange kule folk. Jeg er med i et lag for ungdomsskoleelever. Vi lærer mye

om samfunnet. Mange har gått opp en karakter i KrL og i Samfunnsfag. Men det er ikke derfor vi er med, sjølsagt! Vi har hatt om Palestina og Israel, kapitalisme og imperialism, kommunisme, sosialisme, klasser, EU, EØS, skolen, Blitz, hva som skaper verdiene, Irak, jentepolitikk og porno. Og vi har hatt mange aksjoner.

– Hvor lenge har dere holdt på for å rekke at dette?

I et halvt år. Vi har møte en gang i uka.

– Må en være veldig flink for å bli med i Rød Ungdom?

Nei, jeg tror det er lett å bli med. Vi har fått 3 nye medlemmer bare i forrige uke. Det som kan være vanskelig, er at ukedagen ikke passer eller fordi noen foreldre er litt vrang.

– De vil at barna deres skal være objektive?

Ja, mange sier det. “Vær objektiv. Ikke ta parti”. De sier det oftest når barnas syn ikke er helt likt deres eget.

– Men er det ikke bra å se en sak fra flere sider?

Jo. Jeg kan godt prøve å skjønne hva andre sier og sette meg inn i det. Men jeg trenger ikke mene det samme som dem. Jeg har min egen mening. Og når det gjelder å være objektiv og ikke ta parti, mener jeg at det ikke er likt! Det er ikke like partier. USA er en supermakt med supervåpen, Irak er et fattig land. Jeg tar parti – mot USA.

Mari Røsjø, 14 år, Hersleb ungdomsskole i Oslo (Foto: JG)

– Hva nå med Irak?

Jeg mener at fredsarbeidet må fortsette. Vi må kreve at USA trekker seg ut av Irak. Det er ikke deres land. Irak må få velge sine egne ledere. USA er ikke interessert i folka der. USA er interessert i olja. Skal USA styre verden må de ha makt i Midtøsten. Derfor må de ut

derfra!

– Hvis du er interessert i å høre om anti-krigsbevegelsen i USA, kan du høre på Dennis O'Neil 9. mai. Kommer du på konferansen i Oslo?

Klart jeg gjør!

Pornofritt arbeidsmiljø!

Det er slitsomt å aldri vite om hva som møter deg bak døra. Kan du feste blikket hvor du vil, eller får du kjønnet ditt bretta ut på glansa papir, med og uten klær, og i alle mulige posisjoner?

Tone Beate Windingstad er automatiker og leder av Østfold AKP

Arbeidsmiljøloven § 8.1.d snakker om alle forurensningene vi kan bli utsatt for. Men det er en forurensning som er glemt både i samarbeidsavtalen mellom LO og NHO om likestilling, og i Arbeidsmiljøloven, og det er den visuelle forurensinga som kvinner blir utsatt for i form av puppekalendarer og pornobilder på arbeidsplassene.

Hva gjør disse bildene med tankene og klimaet på arbeidsplassene for å fremme likestilling? Mange vil nok tenke at er nå dette noe å henge seg opp i, det er jo bare på mannsarbeidsplasser de henger. Og

der er det jo ingen damer som ser dem. Men det er feil. Vi er mange damer som jobber rundt omkring på mannsarbeidsplasser. Noen av oss har valgt et “mannsyre” som levevei. Flere og flere kvinner er ingeniører, driftsoperatører, laboranter. Det finnes en yrkesgruppe som er helt usynlig i alle sammenhenger, særlig etter at de fikk den kjønnsnøytral benevnelsen rengjøringspersonale, nemlig vaskedamerne. De er hver dag inne på alle kontorer, verksteder, lagre og kontrollrom.

Damer utvikler store skylapper

Fordi jeg sjøl reagerer på disse bildene, spør jeg alle kvinner jeg møter om hva de synes. Reaksjonene spenner fra at de ikke bryr seg om det til direkte avsky. De som sier at de ikke bryr seg, oppfatter som regel puppekalendarne som et naturfenomen det ikke er mulig å gjøre noe med. “De (gutta) vil vel ha det sånn da, jeg ser dem ikke.” Men hvis jeg spør om de ville ha dem der hvis de kunne velge, sier de nei. Ved å sammenligne

mine egne reaksjoner med de svarene jeg får fra andre damer, er det min påstand at damer utvikler store skylapper for å komme seg gjennom hverdagen. Vi veit at puppebildene er der, men vi ser ikke på dem og forholder oss ikke til dem fordi det ikke er mulig å bli kvitt dem. De er som dårlig vær – umulig å gjøre noe med.

Bruk loven!

Men det finnes en lov mot kjønnsdiskriminerende reklame. Det man kan gjøre er å anmelde kalenderne til Forbrukerombudet. Jeg har gjort det før og har fått stoppa en kalender fra en lokal byggvarehandel. Nå sendte jeg inn anmeldelser av fem firmakalendere: Wurth og Tools (verktøy- og utstyrsleverandører til håndverkere og industrien), Eiva (leverer sveispinner), Tess (leverer slanger) og Nobel elektronikk (leverer instrumentering til prosessindustrien). Jeg fikk medhold fra Forbrukerombudet igjen! Denne typen kalendere er forbudt og skal ikke lages! Ser vi landskap på bildene neste år?

LO og NHO har inngått en

Ser vi slike kalenderbilder neste år?

samarbeidsavtale om likestilling i arbeidslivet. Min utfordring til dem: Hva har dere tenkt å gjøre med dette? Det skal ikke være sånn at det er opp til hver enkelt kvinne om hun orker å tåle hetsen som ofte følger ved å ta opp dette spørsmålet på arbeidsplassen, eller om hun skal ta på skylap-

pene for å leve i fred. Vi må få slippe å måtte forholde oss til porno og kjønnsdiskriminerende reklame på arbeidsplassen vår!

AKP inviterer til konferanse i Oslo 9. – 11. mai

REVOLUSJON!

– mot krig og fattigdom

– mot rasisme og kvinneundertrykking!

Program

FREDAG 9. MAI

1800-2100 (Dørene åpnes 1730)

**HVA SKJER I DET AMERIKANSKE SAMFUNNET NÅ?
HVA MED KRIGSMOTSTANDEN?**

Møt Dennis O'Neil som er aktiv i antikrigsbevegelsen i USA og kommer fra Freedom Road Socialist Organisation.

LØRDAG 10. MAI

1000-1230

EUROPAS FORENTE STATER

Karen Sunds kommer med ferske nyheter fra EU-landet Danmark og forteller om EUas arbeid for å lage en virkelig union. Karen Sunds er tidligere vararepresentant i Europaparlamentet, er økonom og med i styret i Folkebevegelsen mot EU. Hun er også medlem av sentralstyret i DKP/ml.

1230-1315: Pause

1315-1600

DEN DELTE KROPP.

PROSTITUSJON, PORNOGRAFI OG MAKT.

Innleder: Hanne Helth fra Reden i København, et værested og nattherberge for stoffavhengige kvinner i gateprostitusjonen. Helth er nå leder av "Stopp Kvinnehandel" som utfører oppsøkende og rådgivende sosialt arbeid i forhold til utenlandske kvinner i dansk prostitusjon.

1600 – 1800

MOTSTAND!

Fidel Agcaoili, medlem av forhandlingsdelegasjonen og leder av komiteen for menneskerettighetsspørsmål i forhandlingene mellom Den nasjonaldemokratiske Fronten (NDF) og regjeringa.

1800-1845: Pause

1845-2100: Valg:

1) 100 ÅR TILBAKE – DIT ARBEIDSGIVERNE VIL?

Til tida før fagforeningene. Da enhver arbeidstaker stod aleine. Det handler om angrepene på Arbeidsmiljøloven og avtalene i arbeidslivet.

2) HVA KAN VI LÆRE AV HISTORIA?

AKP er 30 år- Hva kan revolusjonære lære av erfaringene – både av de positive og de negative?

SØNDAG 11. MAI

1000 – 1100

MIDT-ØSTEN: FERSK RAPPORT!

Ingrid Baltzersen kommer til Oslo 3. mai.

1100 – 1400

**ER EN ANNEN VERDEN MULIG
– UTEN REVOLUSJON?**

Innledning: Jorun Gulbrandsen, leder av AKP. Panel med deltakere fra Rød Valgallianse, Rød Ungdom og andre.

Sang, opplesning – og Rød Ungdoms teatergruppe:
SKYLD & SKAM!

Sted: Hellerud videregående skole i Oslo. T-banen til Ellingsrudåsen, gå av på Tveita.

Pris: Skoleelever og andre uten inntekt: 200 kr. Andre 300 kr. Mulig å delta på deler av programmet.

Praktiske opplysninger og nyheter om programmet: Følg med på www.akp.no.

Meld deg på: akp@akp.no. Ring 22 98 90 60. Skriv til AKP, Osterhausgata 27, 0183 Oslo.

Trenger du overnatting? Si ifra.

